

Školitelský posudek na bakalářskou diplomovou práci Jany Micháلكové “Evoluce sociality u promyk (Carnivora, Herpestidae)”

Podnětem k zadání této práce byl údiv nad tím, že neexistuje ani jedna kompletní analýza socioekologie promykovitých šelem, o jejichž chování se píše v každé učebnici sociobiologie. Věda o surikatách pomalu dosahuje statusu vlastní disciplíny, přitom se prakticky nic neví o tom jak a proč se socialita u tohoto druhu vyvinula. Antipredační teorie vzniku sociality u promyk je silně zkreslená preferencí výzkumníků pro stepní zvířata a africkou koloniální minulostí, umožňující snadný přístup britským vědcům.

K testování takové hypotézy je však třeba kompletní kladogram a důkladně zpracovaná matice. Fylogenezi šelem z dílny Zrzavý&Štorch jsme dostali k dispozici a zabývalo dít dohromady mangustí socioekologii. Tvorba matice je práce úmorná a nevděčná, vyžaduje spoustu času a trpělivosti a výsledek v podobě další nuly nebo jedničky v tabulce také neposkytne moc zadostiučinění. Jana se s tímhle úkolem nakonec vypořádala, a bylo to pro ni o to těžší, že se musela poprat i s anglickým jazykem, který poměrně dlouho vzdoroval úspěšnému překladu a ztěžoval pochopení zálučných souvislostí mangustiho sociálního života.

Výsledek nakonec předčil všechna optimistická očekávání. Všechno je jinak - antipredační teorie neplatí, socialita je ancestrálním znakem promykovitých, i když kooperativní rozmnožování vzniklo několikrát nezávisle, což ponechává volný prostor k vytváření nových mangustích příběhů. Teď tedy víme jak to nebylo a zbývá nám zjistit jak to asi mohlo být - tedy nabídnout alternativní hypotézu evoluce sociality. K tomu bude zapotřebí mapovat všechny shromážděné znaky a s pomocí dalších statistických metod dát dohromady všechny souvislosti. Nepochybuji o tom, že práce bude po dokončení všech analýz publikovatelná v odborném zahraničním tisku a doporučuji ji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 3. června 2008

Věra Řičánková